

DYRKNING AF SOLSIKKER UNDER DANSKE FORHOLD

Kan solsikker i fremtiden blive en **ny afgrøde på de danske øko-marker?**

I ET NYT projekt med forskellige solsikke-sorter, undersøger SEGES, om der er grundlag for, at solsikker i fremtiden kan blive en ny afgrøde på de danske marker.

Hvorfor dyrke solsikker?

Solsikke er en plante, der med sin kraftige vækst og sit veludviklede rodnet er en god konkurrent mod ukrudt og samtidig tørketolerant. Sammenlignet med raps er kravet til gødning mindre, og der er ikke de samme udfordringer med bl.a. sygdomme og skadedyr. Solsikkeolie indeholder flerumættede fedtsyrer, som bl.a. linolsyre, der er velegnet til human konsum. Hvis det lykkes at finde solsikke-sorter, der er egnede til danske forhold, vil solsikker være et alternativ til olieplanten vinterraps. Det giver mulighed for at øge den danske produktion af olie. Målet er at finde en sort med tidlig modning, højt olieindhold og god sygdomsresistens. I 2017 er der afprøvet fire franske solsikke sorter, som er blevet dyrket på Sydsjælland, Lolland og Sønderjylland.

Udfordringer ved dyrkning

De største dyrkningsmæssige udfordringer har i 2017 været det våde vejr hen over sommeren og ind i efteråret. En af de afprøvede sorter, ES Columbella, har ikke kunne holde til den mængde regn og blæst, der har været i den sydlige del af landet i sensommeren og er konsekvent nedknækket på to af lokaliteterne, mens den kun lige er nået at blive høstet på den sidste lokalitet. Gennem vækstsæsonen har der været intet eller meget lavt angreb af gråskimmel, meldug og knoldbægersvamp, men hen mod høst blev store dele af hovederne angrebet af gråskimmel.

Ingen udbytteforskel mellem sorter

Selvom sorterne gennem sæsonen var forskellige i vækst, størrelse, kurvediameter og blomstringstidspunkt var der ingen signifikant udbytteforskel på sorterne. Der er i gennemsnit høstet mellem ca. 23-34 hkg frø pr. ha. (foreløbige resultater). De kraftige angreb af gråskimmel i efteråret har resulteret i høst af umodne planter med højt vandind-

Foto: Malene Theilgaard

Solsikkerne har gennem blomstring været hjemsted for et utal af insekter. Der har været stor aktivitet i blomsterne, hvilket også er en af fordelene ved, at solsikkens blomstring strækker sig over lang tid.

●
**Generelt
har de kraftige planter
været en god konkurrent
mod ukrudtet**

hold. Kerner, olie og pressekage analyseres for olieindhold, råprotein, toksiner, oliesyrer og aminosyrer og vil afsløre kvaliteten heraf. De øvrige forsøgsresultater offentliggøres i Oversigten over Landsforsøg 2017.

God konkurrent mod ukrudtet

På trods af de store vejrlige udfordringer i denne sæson er der stadig stort potentiale i dyrkningen af solsikker. I ét af forsøgene sået på 40 cm rækkeafstand, har der været lukket helt af for ukrudt i bunden af marker. Generelt har de kraftige

planter været en god konkurrent mod ukrudtet også i forsøg sået på 50 cm og 75 cm rækkeafstand.

Foder til enmavede

Pressekagen som er til overs fra olieudvinding har et højt indhold af fedt og råprotein som er på niveau med raps. Derudover et højt indhold af svovlholdige aminosyrer, som er en mangelvare til økologisk fodring af enmavede dyr. Solsikker kan derfor være et alternativ i den økologiske planteavl og indgå som dansk produceret foder. ●

SOLSIKKER SKAL:

- Sås ved en jordtemperatur på 8-10 grader
- Sås med enkeltkornssåmaskine på en rækkeafstand, så der kan blindharves og radrenses
- Sås med et plantetal på 7-8 planter pr. m²

**MALENE THEILGAARD,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION**